

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. D. Thomæ Delbene Marvbiensis, Clerici Regvlaris,
Sacrae Theologiae Professoris ... De Immvnitae, Et
Ivrisdictione Ecclesiastica**

Bene, Thomas del

Lugduni, 1674

XVII. An priuetur diurnus depopulator agrorum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98676](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98676)

Layman lib. 4. traſſ. 9. cap. 3. num. 8. & Ambroſinus c. 4. num. 5. & meritò; quia teſte Gloſ. in cap. ult. de immu-
nit. Eccleſ. agrorum depopulator pluribus per inſidias
exitium excogitat, c. eſt iniuſta, 23. quaſt. 4. & Rempu-
blicam eiſque quietem, & pacem grauiter perturbat,
l. 2. Cod. quando liceat ſine iudice ius ſibi dicere; contra
quem etiam Leo X. Bul. 10. num. 2. renouauit quaſcum-
que Conſtitutiones, & pœnas antea latas: & lex 2.
ff. arbor. furt. caſar. infligit pœnam mortis, quamvis
ſapè ſola pœna triremis, vel fuſtigationis puniatür,
parte ſatiſfacta, vt notauit Clarus lib. 5. §. ſin. quaſt. 68.
Eſt autem agrorum nocturnus depopulator, qui
nocte agrorum alienorum ſegetes, vel vinearum fru-
ctus deſtruit, ibi ſe abſcondendo, vel alia via eos ſub-
ripiendo, vel deuſtando, l. 1. Cod. quando liceat ſine
Iudice ius ſibi dicere, & docent Hoſtienſis, Inocen-
tius, Ioannes Andreas in cit. cap. inter alia, Peregrin-
us cap. 6. Decianus lib. 6. cap. 25. num. 3. Tuſchus
verb. Eccleſia, conſcluſ. 11. num. 10. Suarez de relig. lib. 3.
cap. 11. num. 4. Mar. Italia lib. 1. cap. 5. §. 1. Farinac. in
locis ſupra citatis, & Ambroſinus vbi ſupra, num. 4. &
alij paſſim.

Idem dic de incendente agros, hic enim etiam dici-
tur agrorum depopulator. Imo Decian. loc. cit. c. 28.
num. 24. Mar. Italia §. 3. num. 56. & ſeqq. & Peregrin.
cap. 12. num. 6. idem dicendum putant de aliis incen-
diariis data opera incendentibus, quod mihi non pro-
batur; quia hi per ſe loquendo non comprehenduntur
in exceptionibus Gregorianæ, ſicuti dicam du-
bit. 24. ſect. 15.

Dixi, per ſe loquendo, quia ſi ex incendio ſequatur
proditoria mors, vel aliud delictum exceptum in di-
cta Gregoriana, clarum eſt, ſic delinquentem immuni-
tate Eccleſiæ non gaudere.

Vt autem dictus depopulator agrorum immunita-
te priuetur, non requiritur, delictum ab ipſo publicè
fieri, ſed ſufficit, quomodo cunque fieri, dummodo de
illo conſtet, & pluries factum fuerit. Vide Farinac. cit.
cap. 11. num. 160. & Ambroſinum cit. cap. 3. num. 3. Vide
etiam quæ dicebam dub. 13. num. 14.

DUBITATIO XVII.

An priuetur diurnus depopulator
agrorum?

SUMMARY.

- 1 Diurnus depopulator agrorum, inſpecto c. inter alia,
de immunitate non priuatur dicto immunitatis pri-
uilegio.
- 2 Diurnus depopulator, attenta Conſtitutione Gregoria-
na indefinite loquente, non gaudet immunitate, in
ſententia aliquorum Doctorem.
- 3 Opinio in contrarium non eſt improbabilis, quia Con-
ſtitutio Gregoriana intelligi debet ſecundum ius
commune, quod ſolum nocturnos excludit.
- 4 Diurnus agrorum depopulator comprehenditur ſub
exceptione publici latronis, ſi ſcilicet publicè agros
deuſtaret, & non clandestinè.

Reſpondetur, quod è contra immunitate non
priuetur diurnus depopulator agrorum; quia
ly nocturnus in citat. cap. inter alia, tacitè excludit
diurnum; & quia cùm ſit materia pœnalis, non eſt
extendenda.

An autem talis priuetur, ſaltem ex vi Conſtitutio-
nis Gregorij XIV.

Reſpondetur, quod (quamvis affirmant, & rectè,
Farinac. de immunitat. cap. 11. num. 161. Ambroſinus

cap. 4. num. 5. Scortia Theor. 385. Barboſa de iure Ec-
cleſ. lib. 2. cap. 3. num. 87. Lezana verb. immunitas, n. 10.
& Bonac. diſp. 3. quaſt. 7. de immunit. §. 4. num. 6. ex eo,
quod dicta Conſtitutio demens particulam, no-
cturnus, ab immunitate indefinite excludat depopu-
latores agrorum) negari tamen non improbabili-
ter poſſit; quia illos excludendo Conſtitutio Gre-
gorij XIV. intelligi debeat iuxta ius commune,
quod ſolum nocturnos excludit, cùm ex alio capite
talis excluſio, vtpotè derogans immunitati, ſit odio-
ſa, & pœnalis, & conſequenter non ſit latè, ſed ſtrictè
interpretanda, & ſic non de diurno, ſed de ſolo no-
cturno intelligenda.

Cæterùm eſſi diurnus, vt dicebam, non videatur
quodammodo ſub iis verbis comprehendì, compre-
henditur tamen ſub exceptione publici latronis, ſi
ſcilicet publicè vineas, vel agros aliorum deuſtaret, eſſi
non item clandestinè.

DUBITATIO XVIII.

An priuetur viarum graſſator?

SUMMARY.

- 1 Graſſator viarum non gaudet Eccleſiæ immuni-
tate.
- 2 Graſſator viarum eſt qui in Vrbe per inſidias aggre-
ditur, vt viatores ſpoliet, vulneret, vel occi-
dat.
- 3 Ly graſſari, frequentationem denotat.
- 4 Graſſator viarum, ſi non in loco publico, & frequen-
tatis itineribus aggreditur, gaudet Eccleſiæ immu-
nitate, contra nonnullos.
- 5 Hinc conſores monetarum, & alij ſine armis, & vio-
lentia ſubripientes, ſeu occultè, vel in viis priuatis,
aut etiam in viis publicis, at non per inſidias, ſed
quaſi ex accidenti furantes, non priuantur immuni-
tate Eccleſiæ.
- 6 Quamvis nonnulli putent, contrarium conſuetudine
ex parte receptum eſſe de eo, qui in viis priuatis,
aut alibi per inſidias aggreditur, & furatur.

Reſpondetur affirmatiuè, citat. capite inter alia, i
ibi: Qui dum itinera frequentat, vel publicas ſtra-
tas obſidet aggreſſionis inſidiis. Et cit. Conſtitut. Grege-
rij XIV. ibi: Vtrumque graſſatores, qui dum itinera
frequentata, vel publicas ſtratas obſident, ac viatores ex
inſidiis aggrediuntur. Et probatur, quia graſſatores
viarum comprehenduntur nomine latronum, quamvis
à latronibus differant in hoc, quod latro dicitur,
qui vias extra Urbem obſidet, graſſator verò in Vrbe,
l. capitalium, §. graſſatores, ff. de pœnis. Decian. lib. 6.
cap. 28. num. 2. Ambroſin. cap. 2. num. 4. & Farinac. in
append. cap. 12.

Eſt itaque viarum graſſator, qui in Vrbe per inſi-
dias aggreditur, vt viatores ſpoliet, vulneret, vel oc-
cidat, vt docent communiter Doctores; vbi nota, quod
per vnā graſſationem non priuetur quis Eccleſiaſti-
ca immunitate, quia verbum graſſari, frequentationem
denotat, vt ex Deciano, Ambroſino, & Farinacio
refert Barboſa de iure Eccleſ. lib. 2. cap. 3. num. 84. & ego
dicebam dub. 13. num. 8.

Cæterùm, an ſufficiat, vt immunitate priuetur, ſi
aggreditur, quamvis non in loco publico.

Reſpondetur, quod (quamvis Innocentius in dict.
capite inter alia, col. 2. Hoſtienſis num. 4. verb. immu-
nitas, Ioan. Andreas num. 6. perſ. inſidiis, affirmant
ex eo, quod in cap. inter alia, exempli gratià dicitur:
Qui itinera frequentata, & publicas ſtratas obſi-
dat.